

Protokoll fört vid pleniföredragning

Infrastrukturavdelningen
Allmänna byrån, I1

Närvarande
VT, HJ, RH, AH-J, AH, FK, AR, CW

Frånvarande

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
Minister
Christian Wikström

Protokollförelse
Avdelningsjurist
Katja Meitz

Nr 9

Yttrande över republikens presidents framställning till
Ålands lagting om regeringens proposition till riksdagen
om godkännande av ändringar i Wienöverenskommelsen
om besiktning samt sättande i kraft av
överenskommelsen

ÅLR 2021/5593
256 I1

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att lämna yttrande till lagtinget enligt **bilaga I121P06**.

Till Ålands lagting

Landskapsregeringens yttrande

Över republikens presidents framställning till Ålands lagting om regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ändringar i Wienöverenskommelsen om besiktning samt sättande i kraft av överenskommelsen

Republikens presidents framställning nr 8/2020-2021

Bakgrund

Ålands lagting har begärt att få landskapsregeringens yttrande över republikens presidents begäran till Ålands lagting om bifall till en lag om överenskommelsen om antagande av enhetliga villkor för periodisk besiktning av hjulförsedda fordon samt om ömsesidigt erkännande av sådana besiktningar (Wienöverenskommelsen).

Eftersom Wienöverenskommelsen och ändringar i den i sin helhet hör till landskapets lagstiftningsbehörighet måste Ålands lagtings godkännande i enlighet med 59 § 1 mom. i självstyrelselagen (1991:71) för Åland inhämtas för att ikraftträdandeförfattningen ska träda i kraft även på Åland.

Presidenten lämnade en i sak likalydande begäran avseende Wienöverenskommelsen till lagtinget tidigare under våren 2021 (se RP nr 4/2020-2021). Landskapsregeringen lämnade yttrande till lagtinget i ärendet. Presidenten återtog dock sin begäran till följd av att statsrådet återkallade propositionen från riksdagen. En ny regeringsproposition, som i sak överensstämmer med den tidigare, har lämnats till riksdagen. Därför begär presidenten lagtingets bifall på nytt.

Behörighetsfördelning

Enligt 18 § 21 punkten självstyrelselagen har landskapet behörighet i fråga om vägtrafik.

Allmänt om Wienöverenskommelsen

Wienöverenskommelsen ingicks i Wien år 1997. Finland är part till överenskommelsen, som sattes i kraft i Finland den 19 juni 2001 genom förordning av republikens president (FördrS 35/2001).

Lagtinget har gett sitt bifall till att ikraftträdandeförordningen ska gälla även på Åland. Lagtinget har också år 2005, 2007 och 2013 lämnat bifall till förordningar enligt vilket innehållet förändrats.

Wienöverenskommelsen innehåller enhetliga krav på periodiska besiktningar av hjulförsedda fordon. Överenskommelsen kom till som en följd av parternas oro för den tilltagande vägtrafiken och den därmed ökade mängden faror och olägenheter. Överenskommelsen avser att på ett gemensamt sätt lindra allvarliga säkerhets- och miljöproblem. Att hitta gemensamma

normer för periodisk besiktning, både avseende krav och periodicitet, var också ett sätt att förenhetliga konkurrensvillkoren mellan vägtrafikidkare.

Den aktuella begäran om bifall

År 2018-2020 gjordes vissa förändringar i Wienöverenskommelsen, som folkrättsligt började gälla då. De har dock inte godkänts formellt i Finland eller satts i kraft. Den lag som presidenten nu begär lagtingets bifall till avser att korrigera detta.

Vanligen sätts internationella överenskommelser i kraft genom förordning. I det här ärendet är det däremot fråga om att ge bifall till en lag. Det är också till viss del fråga om att genom lag sätta i kraft bestämmelser som redan tidigare satts i kraft genom förordning. Detta grepp beror på att riket gör bedömningen att många av överenskommelsens bestämmelser rätteligen hör hemma på lagnivån. Det är, enligt propositionen, fråga om en exceptionell lagstiftningsåtgärd genom vilken man i efterhand ger ställning av lag åt en överenskommelse och åt en del av bestämmelserna i de normer som fogats till överenskommelsen.

De förändringar som gjordes i Wienöverenskommelsen år 2018-2020 omfattar dels de nya normerna 3 och 4 rörande krav på vissa fordon som inte använder fossila bränslen, dels smärre tekniska ändringar i normerna 1-2. Förändringarna har genomförts som en följd av att EU har gjort förändringar i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/45/EU om periodisk provning av motorfordons och tillhörande släpvagnars trafiksäkerhet och om upphävande av direktiv 2009/40/EG (provningsdirektivet). Ändringarna i Wienöverenskommelsen har gjorts för att rättsakterna ska stämma överens.

Ställningstagande

Landskapsregeringen konstaterar att lagtinget har lämnat bifall till att Wienöverenskommelsen ska gälla på Åland. Bifall har också tidigare lämnats till förändringar i överenskommelsen.

De tillägg och ändringar som gjorts till Wienöverenskommelsen och som nu blir nya för Åland, leder inte till något behov av lagstiftningsåtgärder på Åland. Bestämmelserna som sådana gäller redan här eftersom de överensstämmer med provningsdirektivet, som har implementerats i åländsk rätt.

Mot bakgrund av detta föreslår landskapsregeringen att lagtinget ger sitt bifall till att den lag som presidentens begäran avser träder i kraft på Åland.

Mariehamn den 12 augusti 2021

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Christian Wikström